

NORGES HØYESTERETT

Den 22. juli 2020 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Normann, Bergh og Høgetveit Berg i

HR-2020-1503-U, (sak nr. 20-103673STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat John Berg)

mot

Påtalemyndigheten (politiadvokat Charlotte Aspehaug)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder fortsatt varetektsfengsling på grunn av bevisforspillelsesfare, hvor det også er fastsatt brev- og besøksforbud.
- (2) A er siktet for å ha voldt sin ektemann betydelig skade ved forgiftning, jf. straffeloven § 274 andre ledd, jf. § 273. Hun har vært fengslet på grunn av bevisforspillelsesfare siden lagmannsrettens kjennelse 4. juni 2020.
- (3) Fengslingen er siden forlenget, siden tingrettens kjennelse 15. juni 2020 med brev- og besøksforbud. Anke over denne kjennelsen ble forkastet av lagmannsretten i kjennelse 16. juni 2020.
- (4) Sør-Trøndelag tingrett avsa 10. juli 2020 kjennelse med slik slutning:

«A, født 00.00.1969, kan fortsatt holdes i varetektsfengsel inntil noe annet bestemmes av påtalemyndigheten eller retten, men ikke ut over 7. august 2020. Hun undergis brev- og besøksforbud i hele fengslingsperioden.»
- (5) A anket. Frostating lagmannsrett avsa 16. juli 2020 kjennelse med slik slutning:

«Anken forkastes.»
- (6) A har anket til Høyesterett. Hun har anført at fortsatt fengsling er et uforholdsmessig inngrep, og at det ikke foreligger bevis mot henne. Det anføres videre å være uforholdsmessig å nekte henne kontrollert telefonkontakt med sin 11 år gamle sønn, da en slik kontakt ikke vil medføre bevisforspillelsesfare. Lagmannsretten har heller ikke vurdert dette opp mot EMK artikkel 8 og barnekonvensjonen artikkel 9.

- (7) *Påtalemyndigheten* har i tilsvaret tiltrådt lagmannsrettens begrunnelse.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling og lovtolkning, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd. Når det gjelder forholdet til Den europeiske menneskerettskonvensjon og de øvrige konvensjonene som er inkorporert gjennom menneskerettsloven, herunder barnekonvensjonen, kan utvalget også prøve den konkrete rettsanvendelsen, men ikke bevisbedømmelsen, jf. HR-2019-55-U avsnitt 13.
- (9) Det som er anført om manglende bevis, kan ankeutvalget ikke prøve. Det er ingen feil ved lagmannsrettens vurdering av forholdsmessigheten av fortsatt fengsling.
- (10) Lagmannsretten har lagt til grunn at det foreligger bevisforspillelsesfare. Dette er ikke angrepet, men det gjøres gjeldende at kontrollert telefonkontakt med sønnen ikke utgjør noen bevisforspillelsesfare.
- (11) Som nevnt er det siden tingrettens kjennelse 15. juni 2020 fastsatt brev- og besøksforbud, jf. straffeprosessloven § 186 andre ledd første punktum. I HR-2019-770-U avsnitt 11 heter det om begrunnelseskravet ved slike restriksjoner:
- «Det følger av straffeprosessloven § 186 tredje ledd at kjennelsen skal angi 'på hvilken måte etterforskningen blir skadelidende om ikke den fengslede blir underlagt forbud eller kontroll etter bestemmelsen her'. Det er i den forbindelse ikke tilstrekkelig å vise til det generelle fengslingsgrunnlaget, og heller ikke å vise til at formålet med restriksjonene er å hindre bevisforspillelse, jf. Rt-2008-111 avsnitt 13 og Rt-2011-946 avsnitt 18. Og der det er besluttet brev- og besøksforbud, må det fremgå uttrykkelig eller av sammenhengen at også brev- og besøkskontroll er vurdert, jf. Rt-2011-171 avsnitt 11.»
- (12) I Rt-2009-1613 avsnitt 11 uttales det at det kreves «en særlig begrunnelse ut over en generell henvisning til at brev- og besøksforbud er nødvendig».
- (13) Lagmannsretten har skrevet at «[b]rev- og besøksforbud anses nødvendig av hensyn til bevisforspillelsesfaren». Isolert tilfredsstillende dette ikke kravet til særlig begrunnelse. Lagmannsretten gjør heller ingen uttrykkelig vurdering av om brev- og besøkskontroll er tilstrekkelig, noe siktedes ønske om kontrollert telefonkontakt med sønnen ga en særlig foranledning til. Riktignok fremgår det at lagmannsretten har vært oppmerksom på ønsket, men det er bare nevnt i forbindelse med forholdsmessighetsvurderingen. Lagmannsrettens begrunnelse for brev- og besøksforbud er da ikke tilstrekkelig.
- (14) Lagmannsrettens kjennelse må da oppheves for så vidt gjelder fastsettelsen av brev- og besøksforbud.
- (15) Avgjørelsen er enstemmig.

SLUTNING

Lagmannsrettens kjennelse oppheves for så vidt gjelder fastsettelsen av brev- og besøksforbud.

Espen Bergh
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Borgar Høgetveit Berg
(sign.)